

som alt udtalt af den ærede Indenrigsminister, at det, der i Grunden bliver Tale om, naar man vil gennemføre tvungen Afløsning, er Grundlovens Ekspropriationsparagraf. Det er altsaa det første Hovedpunkt, i hvilket det Forslag, som jeg tillod mig at fremsætte for 20 Aar siden, og som jeg endnu den Dag i Dag væsentlig kan slutte mig til, skønt der naturligvis kan være Modifikation i min Opfattelse nu og den Gang, afviger fra det nu foreliggende. Det andet Hovedpunkt, hvor der er Forskel, er det, hvor det drejer sig om Fastsættelsen af den Godtgørelse, som skal ydes vedkommende Tiendeer, og Fastsættelsen af det Beløb, som skal svares af vedkommende Tiendehver. Det, jeg i sin Tid foreslog var ikke det 20 dobbelte Beløb, som her staar, men det 25 dobbelte, og det gør en overordentlig stor Forskel. Jeg er ganske vist enig med den ærede Forslagsstiller deri, at det i flere Henseender kan være ønskeligt og fordelagtigt for vedkommende Tiendeer at faa sin Tienderet gjort mobil, om jeg maa bruge det Udtryk; det er jeg fuldstændig enig med ham i, og det er ogsaa derpaa, at en Tiendeafløsning skal baseres, at det kan være i Tiendeerens Interesse at faa noget mindre i Penge, end der akkurat svarer til det aarlige Beløb; men jeg vil dog sige, at jeg tror ikke, at det kan være i den Grad fordelagtigt, at han skulde kunne nøjes med det 20 dobbelte Beløb og med i Stedet for Penge kun at faa Statsobligationer, hvis Kurs i Øjeblikket er 94, og som til forfællige Tider endogaa kan være en hel Del mindre. Jeg tror ikke, at vi kunne sige, at vi yde Tiendeereren Retfærdighed, naar vi kun give ham det 20 dobbelte Beløb og give ham det i Obligationer. Mit Forslag gif derfor ud paa at give det 25 dobbelte og faa betale i Obligationer, det maatte han finde sig i. Hvad Tiendehverne angaar, tror jeg heller ikke, at der kan være nogen Grund til at være saa fløt mod dem, som den ærede Forslagsstiller er; men jeg skal ikke fordybe mig heri; thi den ærede Finansminister har allerede oplyst, hvor mange Millioner, Tiendehverne ville vinde, og jeg for mit Vedkommende behøver derfor ikke at komme videre ind derpaa, men kun sige, at ogsaa i den Henseende vil man finde, at det Forslag, som jeg i sin Tid foreslagde, staar paa en helt anden Grund. Det

staar paa den Grund, at Tiendehverne skulde vinde de Fordele, som Tiendeererne kunde give Afkald paa, fordi de fik deres Kapital mobil, men heller ikke mere. I sin Almindelighed kan det anses for Gennemsnitsværdien, og det har man ogsaa altid været enig om, naar det tager Gennemsnittet af de sidste 24 Aars Kapitalstakt med Udskydelse af de to højeste og de to laveste, og jeg kan derfor lige saa lidt som den ærede Finansminister gaa ind paa, at den besynderlige Beregningsmaade skulde kunne anvendes i nærværende Tilfælde, at man skulde regne med de sidste 5 Aar, fordi disse sidste 5 Aars Gennemsnit tilfældig er lidt mindre. Det er naturligvis ganske umuligt for noget Menneske at sige, hvorledes Kornpriserne ville stille sig i Fremtiden. Meningen med at tage de sidste 5 Aars Gennemsnit skulde være, at vi for Fremtiden ikke kunne vente at faa højere Kornpriser, end vi have for Tiden; det var akkurat, lige som man for 20 Aar siden — jeg kan godt huske det — ansaa det for aldeles umuligt, at man nogen Sinde kunde faa lavere Kornpriser, end man havde den Gang. Jeg tror ikke, man kan sige noget bestemt derom; dog tror jeg, da jeg nu er kommen ind derpaa, at maatte udtale dette, at jeg føler mig fuldstændig overbevist om, at se vi langt ud i Fremtiden, ville Kornpriserne stige ikke saa ganske lidt. Jeg tror ganske vist ikke, at de kunne gaa synderligt længere ned, end de er for Tiden, og jeg skal sige hvorfor. Hvad er det, der har virket saa overordenligt paa, at Kornpriserne ere gaaede ned? Det, der har virket derpaa, er den overordentlige Omvæltning med Hensyn til Transportvæsenet, som har gjort, at Kornet nu kan føres omkring paa hele Jorden for en Betaling, der er forholdsvis ringe i Sammenligning med Kornets egentlige Værdi, medens det tidligere var omvendt. Naar det Sted, hvorhen Kornet skulde føres, ikke laa nogenlunde nær ved det, hvorfra det kom, var det saaledes, at Transportomkostningerne ikke alene kunde løbe op til at være lig Kornets Værdi, men endogaa overstige den. Dette er, som sagt, i vore Dage blevet fuldstændig forandret. Jeg kan huske, at det kostede lige saa meget at føre en Tønde Korn fra Sylland, som det nu koster at føre den fra hvilket som helst Sted i Verden. Derved ere altsaa